

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни «ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»
(філологія)

Освітній рівень	<i>Другий (магістерський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<u>03</u>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<u>035</u>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>«Технічний переклад у сфері морського бізнесу»</i>	
Цикл дисциплін	<i>Вибіркові</i>	
Курс та семестр	<i>1 курс, 1 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладач:

РЕПНОВА Тетяна Петрівна

Роб. телефон: 067-9340142

Email: repnova137@gmail.com

Метою курсу є забезпечення магістрів науковими підходами до педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, оволодіння оптимальними формами, методами, засобами навчання і виховання особистості.

Завдання:

- розглянути основні віхи історичного розвитку вищої школи в Україні та світі;
- розкрити зміст ключових педагогічних категорій, які є актуальними для вищої школи;
- ознайомити студентів зі змістом освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- навчити планувати, організовувати та аналізувати різні види навчальних занять у вищій школі;
- зацікавити студентів сучасними педагогічними технологіями та можливостями їх використання;
- формувати вміння і навички налагодження продуктивної психолого-педагогічної взаємодії зі студентами, враховуючи особливості їх психічного, інтелектуального та індивідуального розвитку;
- проаналізувати специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи;

- підготувати магістрів до проходження педагогічної практики в університеті Програмні результати навчання:

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- користуватися психологічною літературою і довідковими посібниками, самостійно шукати та аналізувати наукову інформацію з тематики педагогіки та психології; аналізувати прояви явищ, які досліджує педагогіка і психологія;
- планувати та організовувати дослідження явищ з позицій педагогіки і психології;
- орієнтуватися у використанні методів дослідження педагогіки та психології;

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.	4	2		10
2	Тема 2. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.	2	2		10
3	Методологічні аспекти педагогіки вищої школи. Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки. Поняття про цілісний педагогічний процес.	2	2		10
4	Тема 4. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі. Категорії педагогіки вищої школи. Методи педагогіки вищої школи. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні.	2	2		10
5	Тема 5. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.	2	2		10
6	Тема 6. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору. Дидактика вищої школи	2	2		6
7	Тема 7. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Організація освітнього процесу у ЗВО. Закони та закономірності навчання. Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.	2	2		4

	Всього	16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем на поточних заняттях.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку або екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – диференційований залік	Індивідуальне завдання	20
	Тестовий контроль (проміжний) 1	20
	Тестовий контроль (проміжний) 2	20
	Підсумкова залікова робота (колоквіум)	40

* для студентів, що мають стовідсоткове відвідування всіх видів занять до підсумкової оцінки додається 10 балів.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Яке значення курсу “Педагогіка вищої школи” та “Психологія вищої школи” для підготовки науково-педагогічних працівників?
2. Яка відмінність предмета та завдань педагогіки й психології вищої школи порівняно з предметом та завданнями педагогічної психології?
3. У чому особливість методів психолого-педагогічних досліджень у вищій школі? Охарактеризуйте основні методи педагогіки та психології вищої школи.
4. Назвіть основні етапи психолого-педагогічних досліджень у вищій школі?
5. Охарактеризуйте структуру системи вищої освіти України.
6. Виокреміть освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні.
7. Назвіть види вищих навчальних закладів України та визначте рівні їх акредитації.
8. Охарактеризуйте основні принципи побудови системи вищої освіти України.
9. Визначте напрями вдосконалення системи вищої освіти України.
10. Проаналізуйте основні складові процесу самовиховання. Дайте їм характеристику.

11. Розкрийте сутність поняття “дидактика вищої школи” та виокремте її відмінності від дидактики загальноосвітньої школи.
12. Проаналізуйте сутність навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.
13. Висвітліть зміст освіти у вищій школі.
14. Проаналізуйте структуру і зміст навчального плану з Вашої спеціальності. Обґрунтуйте його доцільність.
15. Назвіть основні вимоги до складання навчальної програми. Доведіть її необхідність у навчально-виховному процесі ВНЗ.
16. Назвіть сучасні інноваційні педагогічні технології та дайте їм характеристику.
17. Розкрийте сутність і класифікацію форм організації навчання.
18. Охарактеризуйте лекцію у вищій школі як основну форму навчання.
19. Висвітліть основні вимоги до лекції.
20. Які види лекцій Вам найбільше імпонують у педагогічних ВНЗ сучасності.
21. Як Ви розумієте поняття ”педагогічної технології”. Дайте йому характеристику.
22. Охарактеризуйте самостійну роботу студента.
23. Висвітліть основні види самостійної роботи.
24. Визначте умови організації самостійної роботи.
25. Яку роль відіграє самостійна робота у навчальному процесі Вашого навчального закладу?
26. Складіть план самостійної роботи з навчальної дисципліни (за вибором).
27. Охарактеризуйте поняття діагностики навчання та етапи її реалізації (контроль, перевірку, оцінювання, накопичення статистичних даних, їх аналіз, виявлення динаміки, тенденції прогнозування подальшого розвитку подій).
28. Проаналізуйте види контролю знань студентів у сучасному ВНЗ.
29. Назвіть функції контролю знань студентів у ВНЗ.
30. Висвітліть критерії оцінки знань у вищій школі.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
2. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.
3. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
4. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Х.: Стильна типографія, 2018. 283 с.
5. Тараненко Г.Г. Методика викладання у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2017. 202 с.

Допоміжні джерела

6. Кулішов В.С. Методика розробки сучасного комплексного методичного забезпечення: навч.-метод. посібн. для самостійної роботи. Біла Церква: БІНПО УМО НАПН України, 2017. 64 с.
7. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с.
8. Кучерявий О.Г. Педагогіка: Особистісно-розвивальні аспекти. Навчальний посібник. Київ, 2015. 440 с.
9. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.
10. Основи сучасної педагогіки: монографія / Дмитренко Т.О., Яресько К.В., Нагаєв В.М., Колбіна Т.В. та ін. Херсон: вид-во ПП Вишемирський В.С, 2016. 462 с.
11. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
12. Положення про вищий державний навчальний заклад. Освіта України: Нормативно-правові документи. К.: Міленіум, 2001.
13. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Освіта. 2005. № 53.
14. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.

Інформаційні ресурси

15. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnrb.gov.ua>
16. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
17. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
18. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua
19. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>